

Türkiye’de Sivil Toplumun Gündemi

Eylül 2021

**“Türkiye’de Sivil
Toplumun Gündemi”
bülteni Türkiye
sivil toplumundaki
gelişmeleri takip etmek,
değerlendirmek, sivil
toplum bilincini arttırmak
amacıyla aylık olarak
hazırlanmaktadır.**

İmtiyaz Sahibi

İLKE İlim Kültür Eğitim Vakfı

Genel Yayın Yönetmeni

Lütfi Sunar

Yayın Sorumlusu ve Editörler

H. Merve Bircan Altınsoy

Mustafa Halil Aydın

Grafik Tasarım

Seyfullah Bayram

A : Aziz Mahmut Hüdayi Mah.
Türbe Kapısı Sk. No: 13 Üsküdar/ İstanbul

T : +90 216 532 63 70

W : ilke.org.tr/todam

M : todam@ilke.org.tr

© Tüm hakları saklıdır. İLKE İlim Kültür Eğitim Vakfı’nın yazılı izni olmadan bu eserin hiçbir kısmı elektronik ya da mekanik yollarla çoğaltılamaz.

TODAM’ın sivil toplum araştırmaları çerçevesinde çıkartmaya başladığı “Türkiye’de Sivil Toplumun Gündemi” bülteni Türkiye’de faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarının yayınlarının ve organizasyonlarının incelendiği, özetlendiği bir bülten olarak yayımlanmaya devam ediyor. Aylık olarak çıkartılan ve Türkiye’deki sivil toplum faaliyetlerini bütüncül bir perspektifle gözler önüne koymayı amaçlayan bültenin, ayrıca STK’ların görünürlüğü, Türkiye’deki sivil toplum bilincini ve STK’lar arasındaki işbirliğini arttırmak da hedefleri arasında yer alıyor.

Eylül bülteni hazırlanırken Türkiye’deki pek çok STK’nın faaliyetleri incelendi. Covid-19 salgını sonrası Zoom ve türevi programların da sağladığı kolaylıkla birçok seminer, konferans gibi organizasyonlar kolay bir biçimde düzenlenebilir hale geldi. Dolayısıyla bu faaliyetlerin bir çoğuna bültenimizde yer veremedik. Rapor, kitap, bilgi notu gibi yarı akademik çalışmaların yanı sıra çalıştay, sempozyum, eğitim atölyeleri gibi geniş ölçekli organizasyonları dikkate aldık ve bunlara bültenimizde kronolojik olarak yer verdik. Bültenin online versiyonunda, haber başlıklarına haberin kaynağına götüren linkleri yerleştirdik.

Toplamda 12 faaliyetin yer aldığı bu sayıda ayın faaliyeti olarak İLKE Vakfı çatısı altında faaliyet gösteren İKAM’ın tertip etmiş olduğu 9. İslam İktisadi Atölyesi kendine yer buldu. 2013’ten beri düzenlenen atölyede her yıl İslam İktisadi ödülleri alanda mühim işler yapılan kişilere dağıtılıyor. Diğer yandan ayın kurumu mülteci çocuklara yönelik faaliyetleriyle öne çıkan İyilikthane Derneği oldu. Ayın röportajı olarak ise 30 Eylül-3 Ekim tarihleri arasında Sirkeci’de gerçekleşen dergi fuarı ile alakalı Dünya Dergiler Birliği (DERGİBİR) Koordinatörü Murat Ayar’la konuştuk.

SUNUŞ

İLKE İlim Kùltür Eğitim Vakfı çatısı altındaki kurumlarla birlikte iş ahlakı ve girişimcilik, akademik çalışmalar, yaygın din eğitimi, eğitim ve toplum alanlarında faaliyet göstermektedir. İLKE Vakfı çatısı altında; bu çabanın sınırlarını genişletmek ve Müslüman toplumlar özelinde de yeni stratejiler üretmek ve çözüm önerilerinde bulunmak adına Toplumsal Düşünce ve Araştırma Merkezi (TODAM) kurulmuştur. TODAM, Türkiye’deki fikri birikim ve yönelimlerin takip edildiği, tüm dünya ile entelektüel etkileşim ve ilişki kuran, toplumsal değişim alanlarında çalışmalar yaparak veri setleri ve analiz modellerinin oluşturulduğu bir merkez olarak tasarlandı. TODAM, toplumsal değişimi takip ederken bu değişimin önemli alanlarından biri olan sivil toplumu da mercek altına alıyor. Kurumsal Yönetim Akademisi’nde başlatılan sivil toplumun geliştirilmesi faaliyeti TODAM’da devam ediyor.

Türkiye’de, özellikle İslami camiada, sivil toplum çalışmaları önemli bir kalemi oluşturmaktadır. Ancak bu sivil toplum kuruluşlarının (STK) birbirlerinden haberdar olabileceği alanların fazla olmaması dikkat çekmektedir. Bu bağlamda nitelikli bir sivil toplum için düşünce ve modeller üretme hedefimizin ilk ayağı olan Türkiye’de Sivil Toplum Bülteni ile karşınızdayız.

TODAM bünyesinde hazırlanan “Türkiye’de Sivil Toplumun Gündemi” bülteni ile birlikte Türkiye’de faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşlarının nabzının tutulması amaçlanmaktadır. Türkiye’deki STK’ların hazırlamış olduğu rapor, bilgi notu, rehber, kitap gibi yarı akademik çalışmaların yanı sıra yürütmüş oldukları çalıştay, sempozyum, eğitim atölyeleri gibi faaliyetlere toplu halde verilerek bütüncül bir bakış ortaya konulması planlanmaktadır. Bu şekilde sivil toplum kuruluşlarını birbirlerinden haberdar etme, görünürlüklerini artırma ve olası iş birliklerine temel oluşturmayı hedeflenmektedir.

İLKE Vakfı olarak yayımladığımız bu bülteni muhatabına ulaşmasını ümit ediyor, istifadenize sunuyoruz. Temennimiz yayımlamış olduğumuz Türkiye’de Sivil Toplumun Gündemi bülteninin yeni ve önemli kazanımlara yol açmasıdır. Gayret bizden, tevfiık Allah’tandır.

Lütfi SUNAR

İLKE Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı

UNDP 2022–2025 Stratejik Planını Yayımladı

Tarih: 02 Eylül 2021

STK: UNDP

Türü: Rapor

UNDP ülkelerle iş birliği halinde, insanların daha adil ve sürdürülebilir bir gelecek için seçeneklerini genişletmesi amacıyla tasarladığı 2022–2025 stratejik planını yayımladı.

Raporda dünyanın tümünü kapsayan bir acil durumun ve Koronavirüs (COVID-19) küresel salgınının, dünyanın doğal ve insan kaynaklarını tükettiği ve kalkınma ortamını değiştirdiği vurgulanıyor. Müdahale yönünde yetersiz kalındığı takdirde 2030 yılında yaklaşık 1 milyar insanın aşırı yoksul kalabileceği öngörülüyor. Bu doğrultuda UNDP; yapısal dönüşüm, özellikle de yeşil, kapsayıcı ve dijital dönüşümleri, kimseyi geride bırakmamayı, insan eylemliliği ve insani gelişme merkezli hak temelli yaklaşımı, sistemsel belirsizlik ve riske yanıt için dayanıklılık oluşturmayı destekleyeceğini belirtiyor.

TEMA Vakfı ve Millî Eğitim Bakanlığı Arasındaki İşbirliği Protokolü Yenilendi

Tarih: 03 Eylül 2021

STK: TEMA Vakfı

Türü: İşbirliği Protokolü

TEMA Vakfı ve Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğü arasında doğa eğitim program ve projelerinin okullarda uygulanması kapsamında var olan iş birliği protokolü 2021–2024 yıllarını kapsayacak şekilde yenilendi.

Temel Eğitim Genel Müdürü Yaşar Koçak, TEMA Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Deniz Ataç ve TEMA Vakfı Genel Müdürü Başak Yalvaç Özçağdaş'ın imzaladığı iş birliği protokolü ile Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda çocukların, başta toprak olmak üzere tüm doğal varlıkları koruma ve sürdürülebilir yaşam konularında becerilerini geliştirerek ekolojik okuryazarlık bilincinin artırılması amaçlanıyor.

✦ Yetim Vakfı ile Bağcılar Belediyesi İşbirliği Protokolü İmzalandı

Tarih: 13 Eylül 2021

STK: Yetim Vakfı

Türü: İşbirliği Protokolü

Yetim Vakfı, Bağcılar Belediyesi ile yetim çocuklarının psikososyal gelişimleri başta olmak üzere eğitim, sosyal ve kültürel alanda konular ihtiva eden işbirliği protokolü imzaladı.

Yetim çocuklara yönelik çalışmalarıyla öne çıkan Yetim Vakfı, Bağcılar Belediyesi’yle bir işbirliği protokolü imzaladı. Yetim Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Murat Yılmaz ve Bağcılar Belediye Başkanı Sayın Lokman Çağırıcı’nın katılımıyla imzalanan protokolde, yetim çocuklara yönelik yardım ve destek çalışmaları ele alındı.

✦ “Türkiye’de Din Veya İnanç Temelli Nefret Suçları 2020” Raporu Yayimlandı

Tarih: 20 Eylül 2021

STK: İnanç Özgürlüğü Girişimi

Türü: Rapor

Din veya inanç temelli nefret suçlarının önlenmesi ve nefret suçlarıyla ilgili cezazırlıkların önüne geçebilmek amacıyla hazırlanan “Türkiye’de Din veya İnanç Temelli Nefret Suçları 2020” raporu yayimlandı.

TÜRKİYE’DE DİN VEYA İNANÇ TEMELLİ NEFRET SUÇLARI

DR. MİNE YILDIRIM VE FUNDA TEKİN

İnanç Özgürlüğü Girişimi ekibi Dr. Mine Yıldırım ve Funda Tekin tarafından kaleme alınan raporda, Türkiye’nin nefret suçlarına ilişkin politikası ve 2020 yılında Türkiye’de yaşanan din veya inanç temelli nefret suçlarıyla ilgili izleme çalışmasından elde edilen veriler, uluslararası insan hakları standartları temel alınarak inceleniyor. Türkiye’de nefret suçlarıyla ilgili ele alınabilecek mevzuat ile yargı kararlarına ilişkin tarama yapılan raporda, nefret suçlarının kategorizasyonu için Yahudilere, Hristiyanlara, Müslümanlara, başörtülü kişilere, ateistlere, Yehova Şahitlerine karşı önyargı saikleri temel alınıyor.

Startup Genome 2021 Küresel Startup Ekosistemleri Raporu Yayımlandı

Tarih: 22 Eylül 2021

STK: Startup Genome ve Küresel Girişimcilik Ağı

Türü: Rapor

Küresel girişimcilik araştırmaları yapan Startup Genome ve Küresel Girişimcilik Ağı tarafından hazırlanan “2021 Küresel Startup Ekosistemleri Raporu” (GSER) yayımlandı. İstanbul, “Küresel Çapta Yükselen Ekosistemler” arasında 15. sırada yer aldı.

Startup Genome ve Küresel Girişimcilik Ağı tarafından hazırlanan “2021 Küresel Startup Ekosistemleri Raporu” (GSER) Londra teknoloji haftasında kamuoyuna açıklandı. Dünyanın önde gelen 140 girişimcilik ekosisteminin mercek altına alındığı raporda, bölgesel değerlendirmelere dayalı sınıflandırmalar ile alanında uzman kanaat önderlerinin görüşlerine yer verildi. Startup Genome’a Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisi ile birlikte İstanbul adına üye olan İstanbul Kalkınma Ajansı da rapora verileri ve uzman görüşleriyle katkıda bulundu. GSER 2021 Raporu’na göre İstanbul, “Küresel Yükselen Ekosistemler” arasında 15. sırada yer aldı.

“Masumiyetin Öldürüldüğü Her Yer ve Doğu Türkistan İçin 40 Dilde Dünyaya Çağrı” Raporu Yayımlandı

Tarih: 22 Eylül 2021

STK: Çocuk Vakfı

Türü: Rapor

Çocuk Vakfı tarafından kırk farklı dilde hazırlanan rapor, dünyanın sessiz kalışı karşısında Çin’in zulmünü daha da arttırdığına dikkat çekiyor. Raporda ayrıca Çin’in kadın-çocuk gözetmeksizin gerçekleştirdiği uygulamalar madde madde yer alıyor.

**Masumiyetin Öldürüldüğü
Her Yer
ve Doğu Türkistan İçin
40 DİLDE
DÜNYAYA ÇAĞRI**

Eylül 2021

“İnsan ve Onuruna Saygı İçin” başlıklı sunuş yazısının yer aldığı rapor Çin zulmü altındaki Doğu Türkistanlıların yaşadıkları zorluklara değiniyor. Tarih boyunca Çin’in uyguladığı asimilasyon politikasının anlatıldığı raporda Uygurların kimliklerini korumak adına sergiledikleri eylemler de yer alıyor. 1933 ve 1944 yıllarında kurulan Doğu Türkistan Devleti, 1949’da Çin Halk Cumhuriyeti tarafından işgal edildi. Müslüman Uygurlar, 2016 yılından itibaren ise sistemli bir şekilde bebek, çocuk, kadın ve erkek ayırt edilmeksizin “gözetli merkezleri” ve “eğitim kampları”nda asimilasyon zulmüne tabi tutuldular. Rapor ayrıca Doğu Türkistan özelinde diğer coğrafyalardaki mazlumların sesi olma amacı da taşıyor.

İyilikhane, Mülteci Çocukları Anlamak Üzere Gönüllü Eğitimi Gerçekleştirdi

Tarih: 24 Eylül 2021

STK: İyilikhane Çocuk Derneği

Türü: Eğitim

Kardeşlik Bağı Eğitim, Sosyal Destek ve Rehberlik Projesi’nde sevgisini, zamanını, bilgisini paylaşmak niyetiyle gönüllü olmak için başvuran 200’ü aşkın İyilikhane gönüllüsü, dördüncüsü düzenlenen Mülteci Çocukları Anlama Gönüllü Eğitimi’nde buluştu.

18-19 Eylül 2021 tarihlerinde online olarak gerçekleştirilen programda mülteci çocuklarla iletişim ve grup çalışmaları, travma ve etkileri, uyum problemleri, sınır ve öfke problemleri, ergenlik psikolojisi, eğitim oyun ve etkileşimin önemi ve gönüllülük bilinci konularını ele alındı. Kardeşlik Bağı Projesi 4. Mülteci Çocukları Anlama Gönüllü Eğitimi programı yakın zamanda İyilikhane youtube kanalından izlenebilecek.

İLKE Buluşması Gerçekleştirildi

Tarih: 27 Eylül 2021

STK: İLKE İlim Kültür Eğitim Vakfı

Türü: Buluşma

İLKE Camiasını bir araya getiren İLKE Buluşması etkinliklerinin ikincisi “Değişen Dünyada İslami Hareketler” teması ile 24-26 Eylül tarihlerinde Yalova’da gerçekleştirildi.

Çalışmaları her yıl genişleyen İLKE kurumlarının üye ve yönetim kadrolarında yer alan gönüllü ve mensupların bir araya geldiği; İLKE mensuplarının Türkiye, İslam Dünyası ve insanlığın sorun ve ihtiyaçlarına bakış açılarını zenginleştirmeye ve ortaklaştırmaya katkı sunan ve bu çerçevede yürütülen kapsamlı çalışmaların vakfın gayesi doğrultusunda gözden geçirilmesine de imkan sağlayan İLKE Buluşması’nın ikincisi, ‘Değişen Dünyada İslami Hareketler’ temasıyla gerçekleşti.

Maya Vakfı’nın “Zor Balık” İsimli Çocuk Videoları Yayınlandı

Tarih: 27 Eylül 2021

STK: Maya Vakfı

Türü: Yayın

Maya Vakfı, T.C. Milli Eğitim Bakanlığı ve UNİCEF’in destekleriyle yürüttüğü Eğitim Yoluyla Sosyal Uyum Projesi kapsamında; pandemi sürecinde çocukların sanatsal ve öğretici etkinliklere erişimlerini kolaylaştırmak için yeni videolar üretti.

Akran zorbalığına yoğunlaşarak ilk ve ortaokul düzeyindeki çocuklar için hazırlanan içeriklerde güç, zorbalık ve uyum kavramlarına dair yeni fikirler keşfetmeleri hedefleniyor. Hazırlanan video ve aktivite çalışmalarında; yaratıcı okuma yöntemini ve hikâyenin ardından farklı yaş gruplarının gelişim dönemlerindeki ihtiyaçlarını göz önüne alarak dört farklı aktivite seçildi. Videolar Türkçe ve Arapça olarak hazırlandı.

“Kara Rapor 2021: Hava Kirliliği ve Sağlık Etkileri” Yayınlandı

Tarih: 30 Eylül 2021

STK: Temiz Hava Hakkı Platformu

Türü: Rapor

Temiz Hava Hakkı Platformu (THHP)’nin hazırladığı “Kara Rapor 2021: Hava Kirliliği ve Sağlık Etkileri” çalışması yayınlandı. Bu yıl dördüncüsü yayınlanan raporda, Türkiye’nin bazı illerinde yıllardır çözilemeyen ciddi hava kirliliği sorunları yaşandığı ortaya konuldu.

Temiz Hava Hakkı Platformu’nun yayınladığı Kara Rapor 2021’e göre, 2020 yılında Türkiye’deki illerin yarısında, yani 42 şehirde kanserojen olan ince partikül (PM2.5) seviyesi yeterli düzeyde ölçülmedi. 2020 yılında yeterli veri alınabilen 72 ilin partikül madde değerleri (PM10) incelendiğinde 45 ilde hava kirliliğinin ulusal sınır değerleri dahi aştığı açıklandı. Raporda ayrıca orman yangınları nedeniyle havaya iklim değişikliğine de sebep olan siyah karbon kirleticisi salındığı belirtildi. Kirli havanın COVID-19 virüsünün vücuda girişini kolaylaştırdığı belirtilen raporda, hava kirliliğinin genlere de etki ederek yetişkinlerde majör depresyonu ve yaşlanmayı tetiklediği vurgulandı.

12. Uluslararası Dergi Günleri Gerçekleştirildi

Tarih: 30 Eylül 2021 STK: DERGİBİR Türü: Fuar

DERGİBİR (Dünya Dergiler Birliği)’nin organize ettiği, DERGİBİR kurucu başkanı ve dergi fuarlarının öncüsü merhum Asım Gültekin anısına düzenlenen 12. Uluslararası Dergi Günleri, 30 Eylül – 3 Ekim tarihleri arasında gerçekleştirildi.

Sirkeci Garı’nda kapılarını açan 12. Uluslararası Dergi Günleri fuarına, yurt içi ve yurt dışından yüzlerce dergi katılım sağladı. Gazeteci, eğitimci ve yazar Asım Gültekin anısına gerçekleştirilen etkinlikte, edebiyat, gençlik, okul dergileri ve fanzinlerin yanı sıra yurt dışında yayımlanan dergiler de okurların beğenisine sunuldu. Öğrenci, akademisyen ve edebiyat meraklılarının ilgi gösterdiği fuar, genç ve usta yazarların söyleşilerine de ev sahipliği yaptı.

“Biz dergiyi bir kültür ürünü olarak görünür hale getirdik...”

Bu yıl on ikincisi düzenlenen Uluslararası Dergi Günleri fuarı ile alakalı DERGİBİR Koordinatörü Murat Ayar ile konuştuk.

Fuarın hikayesi nedir, fikir nereden çıktı, ne zaman başladı ve ne zamandır devam ediyor?

Bu olayın hikayesi 2008-2009 yılına dayanıyor. Bu işin arkasında Asım Gültekin ve birkaç dergici arkadaş ve dostlar var. Belli aralıklarla dergi editörleri, dergiciler ve diğer arkadaşlar toplanmaya başladı. Daha sonra bunu daha belli periyodlarla devam ettirmeyi konuştular. Yanlış hatırlamıyorsam her ayın son cuması veya son salısı bir araya gelelim hem dergi gündemi ve meselelerini konuşalım hem de birlikte iş yapabilir miyiz ortak yayın yaparak aynı meseleyi kendi zaviyemizden değerlendirebilir miyiz gibi soruları konuşmak için toplanmaya başladık. Her ay bir araya gelmeye başladık. Bu durum sadece pandemide sekteye uğradı. Her ay bir derginin ev sahipliğinde, mesela bir ay Haksöz’de, diğer ay Cafcaf dergisinde, bir sonraki ay Semerkant’ta toplanmaya başladık. Orada şu fikir ortaya çıktı; biz tıpkı kitap fuarı olduğu gibi bir dergi fuarı yapabilir miyiz? Tabi ki bu çok dikkat çekici bir teklifti. Teklifin sahipleri Asım Gültekin ile Abdullah Zerar idi. Peki bu nasıl olacaktı? Bunu konuşurken hızlıca karar alındı ve 2009 yılında Kızlarağası Medresesinde küçük küçük sehpaların üzerine ilk dergi fuarı gerçekleştirilmiş oldu. Daha sonra bu biraz daha periyodik bir hal almaya başladı. Üçüncü fuarı Üsküdar Bağlarbaşı merkezinde olabilir mi diye düşündük. Bu fuar büyük afişlerin asıldığı ve daha fazla katılımın olduğu bir deneyim oldu. Daha sonra katibim şenlikleri kapsamında bir fuar gerçekleştirdik. Sonrasında Sirkeci’ye geldik. Buraya geldiğimizde bu defa bunu uluslararası hale getirebilir miyiz sorusu gündemimize geldi. Bunun için de herkes yurtdışındaki irtibatları ile harekete geçti ve Amerika’dan Çin’e kadar nerede Müslümanlara ait dertlerle dertlenen kimler varsa, edebiyattan siyasete kadar fark etmeksizin dergilere ulaşmaya çalıştık. Onlarca ülkeden 300-400’e yakın liste toplayarak o dergilere ulaşmaya çalıştık. Fuar hakkında bilgilendirerek gelip gelemeyeceklerini sorduk. Onlar için çok şaşırtıcı, ilginç ve dikkat çekici bir soruydu. Yayınevleri fuara çağırılıyor bunlar olağan şeyler. Ama bir derginin fuara çağırılması gerçekten yeni bir şeydi. Dolayısıyla ilk sene 10 ülkeden 20 kadar dergi katıldı. Sonraki sene bu tedirginlik ne yaptığımızı bilen bir hale dönüşünce yurtdışından katılan dergi sayısı 72’ye yükseldi. Malezya, Endonezya, Hindistan, Afganistan, Mısır, Fas, Almanya, Hollanda yani nerede ulaşabildiğimiz biri varsa

gücümüz yettiğinde getirmeye çalıştık. Buradaki görüşmeler gerçekten onların sorunları ve yaşadığı meseleleri tartıştığımız bir tür uluslararası dergi çalıştayına döndü. Oradaki siyasal meseleleri ve gündemi konuşurken dergi meselelerini de konuşmaya fırsatımız oluyordu.

Fuara gençlerin ilgisi bir hayli fazla. Bunu nasıl sağladınız?

Esasında eskiden dergicilik dendiğinde bir ekol, yayınevi veya entelektüel bir çevrenin ya da sermaye gruplarının birlikte çıkartmış oldukları bir ürün olarak akla gelirken; biz dergiyi bir kültür ürünü olarak görünür hale getirdik ve bu gençlerin de dikkatini çekti. Dergiler gençler için daha ulaşılabilir hale geldi. Bir genç için hatta bir çocuk için ulaşılabilir hale geldi. Dolayısıyla biz okul dergileri meselesine de ağırlık vermeye başladık. Birçok okulda dergicilik okulu çalışmaları yaptık. Bir derginin çıkarılmasında aslında korkulacak bir şey olmadığını izah etmeye çalıştık. Okullarda yaptığımız bu fuar dışı çalışmalar fuara ürün olarak gelmeye başladı. Mesele 2018 yılında Esenler’de 6 ay boyunca oradaki ilçe ortaokullarında dergicilik okulu çalışmaları yaptık. Bu 6 ayın sonunda yanlış hatırlamıyorsam 240 adet fanzin dergi çıktı. Buradan bir sürü kalem diğer dergilere transfer oldu. İnsanların üzerinde bir kül var ve genel anlamda okul ortamı teste odaklı bir sistemdi. Kompozisyon yazma, şiiri değerlendirme ya da bir kitabı tanıtmak akademik anlamda ölçülen bir başarı oranına dönüşmüyor. Bu ancak bireysel bir çaba ile olacak bir şey. Şiire, makale ya da öykü yazmaya bunun gibi bir şey ilgi duyunca yapılıyor. Yani okulda ödüllendirilen yetenekler olarak görülüyor. Lakin sınava girdiğinizde önünde kocaman testler çıkıyor. Dolayısıyla böyle bir ortamda biz çocuklara yazmanın korkulacak bir şey olmadığını anlatmaya çalıştık. Ve yazdıklarını, biriktirdiklerini yayımlananın kolay bir şey olabileceğini sadece ısrar etmeleri gerektiğini anlatmaya çalıştık. Neticede Milli Eğitim’den izin almaya başladık ve okullar gelmeye başladı. Yani okullar tıpkı kitap fuarlarına gönderir gibi öğrenci getirmeye başladı. Bunu biz İstanbul’da yüzlerce okula ve tek tek öğretmenlere ulaşarak gerçekleştirdik. Sadece afiş asmakla olmuyor birinin bunu örgütlemesi gerekiyordu. Bu şekilde onlarca okulu bu alana getirdik. Geldiklerinde kendi yaşitlarının dergi çıkardıklarını gördüler. Kartal, Pertevniyal, Kabataş, Beyoğlu İHL gibi onlara önderlik yapan nesillerin olmadığı Esenler, Bayrampaşa veya Bağcılar gibi yerlerdeki okulların öğrencilerinin bunu fark etmesi fuarda kendi yaşitlarını gördüklerinde gerçekleşti. Gerek öğrenciler gerek öğretmenler kendileri adına dergi çıkarma fikrine sahip oldular. Bizim en son Eyüp’teki dergi fuarında 150 tane okul dergisi vardı.

Fuarın matbuat dünyasındaki karşılığı nasıl? Fuara her düşünceden dergi katılabiliyor mu?

Biz burayı Rahmetli Asım Gültekin’le kurguladığımızda secde merkezli dergi birliği olarak kurguladık. Ama burada bizim gibi düşünmeyen birileri bence olabilir. Yalnız tek bir ölçüt koyduk. İslam’a ve Müslümanlara hakaret eden bir yayın sahibi olmamalı. Benimle Allah’ın varlığını da tartışabilir, temel doktrinlerime de itiraz edebilir. Bunda sıkıntı yok. Ama yayının çizgisinin hakaret içermesini kabul etmeyiz. Genel olarak buna kapalıyız. Bahsettiğimiz çok basit ve insani bir ölçü aslında. Hakaret etmediği sürece kendisini ‘düşman’ olarak bile tanımlasa biz burada ona yer açabiliriz. Genel anlamda biz yol yöntem anlatmaya çalışıyoruz. Bir fikri tartışmaya çalışıyoruz.

Fuara ilgi nasıl? Burada yapılan işin maddi bir karşılığı var mı?

5 gün içerisinde benim bir dergimin sadece 2000 nüshası satıldı. Bir başkası neredeyse deponun boşaldığını söylüyor. Bu gözlemleri yeni yeni dinliyorum. Mesela gençlik dergilerini dolaşıyorum ve ellerindeki bütün sayıları bitirdiklerini söylüyorlar. Bir diğeri matbaadan gelen yeni sayının bittiğini söylüyor. Böyle bir tarafı da var. Dolayısıyla hepsine birlikte baktığımızda buraya katılanlar ticari anlamda da memnun. Bir defa masrafları yok. Genel olarak katılanlardan fuara katılım için herhangi bir ücret talep edilmiyor. Sadece DERGİBİR üyesi olması isteniyor. Dolayısıyla masrafsız bir şekilde şehrin ortasında kendini tanıtmaya fırsatı doğuyor. Asıl önemli olan şey şu, burada bildiğimiz ya da bilinen dergilerde yazan kişiler, yöneticiler hepsi buralarda dolaşıyorlar. Geliyorlar ve dergileri görüyorlar. Yani görücüyle çıkmak için çok uygun bir yer burası. Mesela İstanbul Hukuk okuyan öğrencilerin çıkardığı Afak diye bir derginin çok temiz ve iyi bir Arapça yazısı vardı. İbrahim Tenekeci geldi. Dergiye gördü. Çok hoşuna gitti bir yazı yazdı onun hakkında. Daha sonra sadece bir günde 1500 adet bu dergini satıldığını öğrendim. Burada 3 gündür hava yağmurlu olmasına rağmen çok canlı bir atmosfer var. Koridorda yürümek zor. Ciddi bir insan akını var. Bu süreçte şu anda Pendik ile Kartal Belediyesi’nin düzenlediği iki fuar var. Oraya katılan yayıncı dostlarımız sorduğumuzda fuarın boş geçtiğini söylüyorlar. Demek ki bir frekans yakalayamamışlar. Organizasyon meselesinde bir sıkıntı var. Burada okuyucu, dergici ve dergi bir anlamında ortak frekans yakalanmış durumda. Bir organizasyonun 12 yıl boyunca devam etmesinin bir sonucu bu.

Son olarak fuarın paydaşları kimler, hangi kurumlarla birlikte organize ediliyor?

Fuarın mekanı TCDD’den sağlanıyor. Sirkeci garındayız. Bu anlamda mekanı bize onlar tahsis etti. Fatih Belediyesi, TİKA, YTB ve TCDD bunlar bizi destekleyen kurumlar. Bunlar bize mekan ve lojistik anlamda destek veriyorlar. Diğer bütün kurgu dergicilerin emeğidir. Yani burada programından, stanttaki etkinliklere, dergiye, tasarıma her şeye kadar dergicilerin emeğinin olduğu ama lojistik anlamda saydığımız kurumların desteği olan bir etkinlik bu. Bu 5 gün içerisinde tam 97 etkinlik oldu. Bir etkinlik bitiyor diğeri başlıyor. Yazar diğeri yazarı masanın kenarında bekliyor. Söyleşiler, müzik etkinlikleri, tartışmalar çok verimli ve entelektüel boyutu biraz daha yükselmiş bir program oldu. Bu sene pandemi şartları, kısıtlı zaman ve çok az insan olmasından dolayı uluslararası olan taraf biraz eksik kaldı. Bu yüzden birçok ülkenin üstünü çizmek zorunda kaldık. Malezya, Hindistan, İran, Irak, Endonezya gelemiyor. Kafadan zaten 40 derginin üstünü çizmiş olduk. Makedonya ve Balkanlarda çok önemli referandumlar yapılıyor. Orada yaşayan azınlık hakları ve gelecekleri açısından bu referandumların önemi büyük. Bundan kaynaklı gelememeler oldu. Dolayısıyla bu kısım biraz eksik kaldı. Bu yıl akademi dergilerini yer sıkıntısından dolayı alamadık. Çünkü biz hızlıca kısıtlı bir alanı kurguladık. Bu alan da ciddi geniş olsa da bu kadarla yetinebildik. Seneye inşallah ön tarafı arkada tarafı kullanarak bir koridoru sadece akademik dergiler için kurgulamak istiyoruz. Mesela Beyazıt Devlet Kütüphanesi eski dergileri için alan talebinde bulundu. Fakat biz bunu karşılayamadık bu sene. Gelip camekanlarda özel sergi açacaklardı. Bunların hepsini inşallah seneye Mayıs ayında gerçekleştirmek istiyoruz. Bizim normal tarihimiz mayıs. Lakin bunu ya Ekim ayında yapacaktık bu sene ya da yapamayacaktık. Hava şartları etkili oldu. Kitap fuarının bir parçası olarak gerçekleştirmemiz yönünde çok talep geldi. Ama o bizi öldürürdü. Biz bu şekilde sivil, rahat kafamıza göre yapmaya inşallah devam edeceğiz. Seneye inşallah daha güzel olur.

2021 İslam İktisadî Ödülleri Sahiplerini Buldu

Tarih: 27 Eylül 2021 STK: İLKE Vakfı İslam İktisadî Araştırma Merkezi (İKAM) Türü: Atölye / Ödül Töreni

İslam İktisadî Araştırma Merkezi (İKAM)'nin düzenlemiş olduğu 9. İslam İktisadî Atölyesi, 17-19 Eylül 2021 tarihleri arasında İstanbul Ticaret Üniversitesi'nde "Kalkınma ve Geri Kalmışlık Sorunsalı" teması ile gerçekleştirildi. Atölyede İslam İktisadî Ödülleri'nin takdimi gerçekleşti. Atölye üç gün boyunca önemli tartışmaların yapıldığı panel ve altı oturum ile nihayete erdi.

Bu yıl dördüncü yılına giren İslam İktisadî Ödülleri, İslam İktisadî alanındaki çalışmalarını desteklemek ve nitelikli çalışmalarını teşvik etmek amacıyla verilmekte ve kamuoyu tarafından da büyük bir ilgiyle takip edilmektedir. 2018 yılından itibaren her yıl araştırma, katkı, uygulama ve tez olarak 4 kategoride verilen ödüller bu yıl da sahiplerini buldu.

İslam İktisadî Araştırma Ödülü İslam iktisadî ve finansı alanının inşası sürecinde akademik anlamda bu alanı besleyen, bu alanda genç araştırmacıları yetiştiren ve onlara örnek ve öncü olan İslam iktisadî alanının duayen isimlerine bir teşekkür mahiyetinde verilmektedir. 2018 yılında Cengiz Kallek'e, 2019'da yılında, yakın zamanda vefat eden Prof.Dr. Sabri Orman'a ve 2020 yılında ise Dr. Monzer Kahf'a verildi. Bu seneki İslam İktisadî Araştırma ödülü ise değerli bilim adamı Mabid Ali Al-Jarhi'ye verildi.

İslam İktisadına Katkı Ödülü, bu alanın sınırlarını araştırmak, öğretmek ve genişletmek için çalışmalar yaparak iktisat tarihi bilincin güçlü bir şekilde oluşmasında verdikleri katkılardan ötürü ödül Abdul Azim İslahî'ye verildi. İslahî, genel anlamda İslam iktisat düşüncesi ve özel anlamda da Müslüman düşünürlerin iktisada katkısını sistematik bir şekilde incelemeye ve iktisat tarihinde görmezden gelinen "kayıp halka" olarak isimlendirilen dönemdeki Müslüman düşünürlerin iktisada katkılarını kapsamlı bir şekilde ortaya koydu. Pandemi koşulları sebebiyle fiili olarak programa katılamayan İslahî'yi temsilen ödülünü Abdulkader Chachi aldı.

İslam İktisadı Uygulama Ödülü milli ve manevi değerlerin yaşatılması adına aile kurumunun kurulması, korunması ve ihyası için ihtiyaç duyulacak her türlü eğitim öğretim faaliyetinin yapılmasını, sosyal dayanışma ve yardımlaşmayı teşvik ederek evlenmek isteyen ancak yeterli ekonomik birikimi olmayan gençlere ihtiyaç duydukları nakdi yardımın kefalet sureti ile temin edilmesini sağlayan Karz-ı Hasen Vakfı 2021 ödülüne layık görüldü.

İslam İktisadı Tez Ödülü İslam Ekonomisi ve Finansı Anabilim Dalında yapmış olduğu “İslâm Ekonomisinde Sermaye Oluşumu, Birikimi ve Yapısı: Fon Biriktirmede Türkiye İçin Model ve Politika Önerileri” adlı doktora çalışması ile Cem Korkut’a verildi.

İslam İktisadı Uygulama Ödülü Karzı Hasen Vakfı adına Mütevelli Heyet Başkanı Mehmet Koça’ya İTO Başkan Yardımcısı İsrail Kuralay tarafından takdim edilirken, İslam İktisadı Araştırma Ödülü Mabid Ali AL-Jarhi’ye İLKE İlim Kültür Eğitim Vakfı Mütevelli Heyet Başkanı Prof Dr. Nihat Erdoğan tarafından verildi. İslam İktisadı Uygulama Ödülü Abdul Azim İslahi’ye Sakarya Üniversitesi Rektörü Fatih Savaşan tarafından ve İslam İktisadı Tez Ödülü ise İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Mehmet Bulut tarafından Cem Korkut’a takdim edildi.

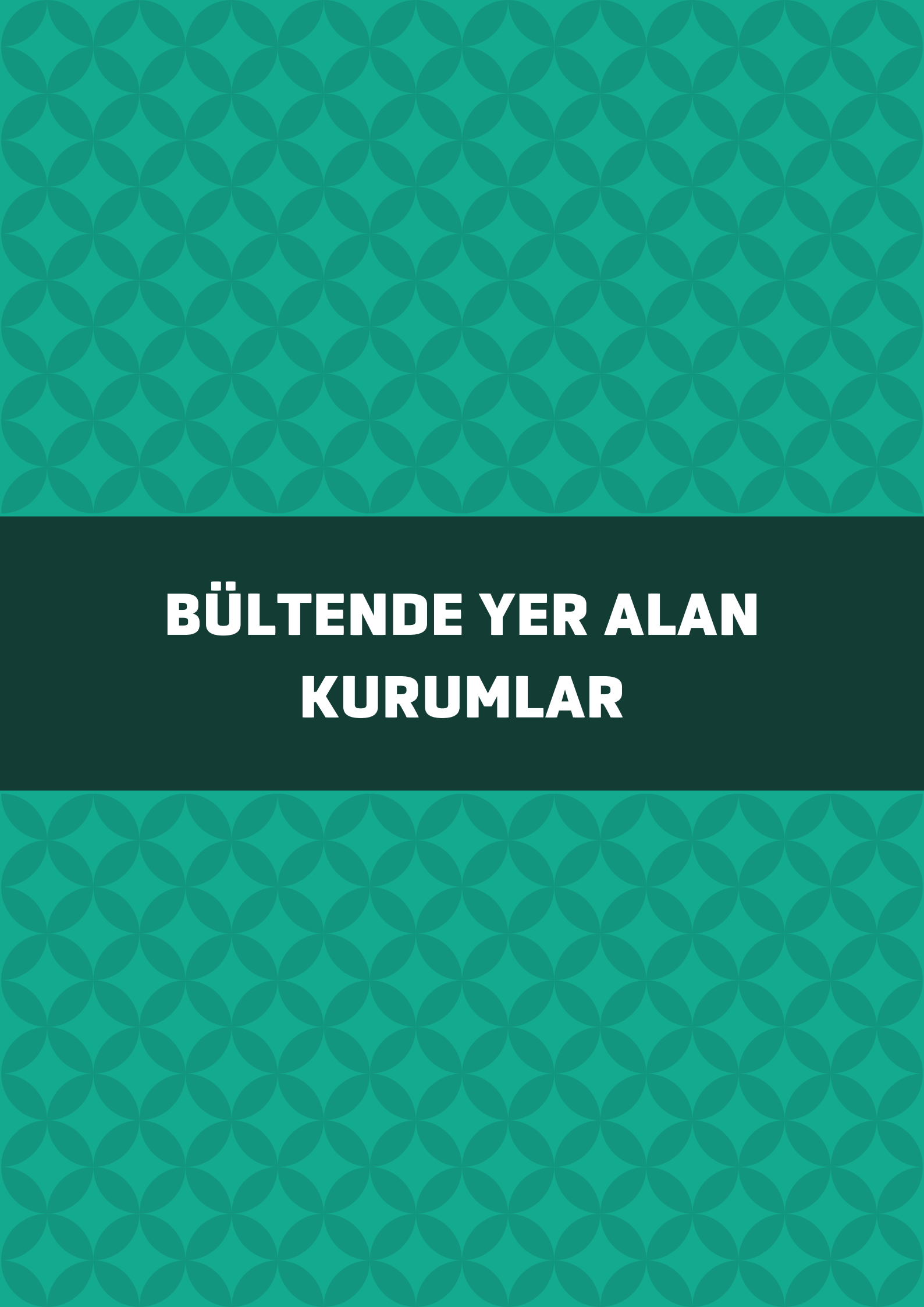
İyilikhane Çocuk Derneği

İyilikhane Çocuk Derneği, yetim ve ihtiyaç sahibi çocukların maddi, eğitim ve psiko-sosyal ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kurulmuştur ve faaliyetlerini bu çerçevede sürdürmektedir. 2011 yılında karikatürlerle süslenmiş kitap ayraçlarının satılması ve gelirinin bağışlanması hikayesiyle başlayan bu girişim, çok kısa bir sürede yediden yetmiş binlerce gönüllünün desteğini aldı. Kitap Ayracı projesinin neticesinde üç yıl içerisinde önce Afrika'da 21 katarakt ameliyatı yaptırdı. Ardından Afrika'nın en fakir ülkelerinden biri olan Malavi'de 46 kişilik bir yetimhane ve Tayland'ın güneyindeki Patani'de 360 kişilik bir okul inşa ettirerek ilk kalıcı eserlerini çocuklara armağan ettiler. Bunlarla birlikte iyilik halkaları kurarak hayırseverleri bir araya getirdik ve her ay yüzlerce yetimin ihtiyaçlarının karşılanmasına katkı sağladılar.

Ulusal ve uluslararası medyada yankı bulan ve "Cesaret Ödülü" ve "Uluslararası İyilik Ödülü" ile ödüllendirilen gönüllü faaliyetleri neticesinde merkezi ne yetimleri alarak 2014 yılında İyilikhane Yetimlerle Dayanışma Derneği'ni kurdular. Yurt içinde ve yurt dışındaki çalışmalarında, yetim çocukların yanı sıra babası hayatta olan ancak çok zor şartlar altında yaşamını sürdüren ihtiyaç sahibi çocukları da gündemlerinde tutabilmek adına daha kapsayıcı bir ifade ile yola devam etmeye karar verdiler ve 2017 yılında derneğin ismini İyilikhane Çocuk Derneği olarak değiştirdiler.

BÜLTENDE YER ALAN KURUMLAR

UNDP: Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı, Birleşmiş Milletler’in küresel kalkınma ağı oluşturmak için kurduğu bir programdır. Özellikle gelişmekte olan ülkelere odaklanarak, insanların daha iyi yaşam standartlarına sahip olmaları için gerekli olan bilgi, deneyim ve kaynakları sağlar.

TEMA Vakfı: Hayrettin Karaca ve A. Nihat Gökyiğit’in kişisel girişimleri neticesinde; Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı (TEMA) erozyon ve çölleşme tehlikesine dikkat çekmek ve bununla mücadeleyi bir devlet politikası haline getirebilmek adına kuruldu.

Yetim Vakfı: Yetim Vakfı, yetim çocukların ruhsal problemlerine çözüm aramak ve psiko-sosyal gelişimlerine katkıda bulunmak amacıyla 2017 yılında İstanbul’da kurulmuştur. Vakfın açılışı, her hicri yılın 15 Ramazan günü kutlanan Dünya Yetimler Günü’nde, 10 Haziran 2017 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

İnanç Özgürlüğü Girişimi: İnanç Özgürlüğü Girişimi, Türkiye’de düşünce, din veya inanç özgürlüğü hakkının herkes için korunması amacıyla, Eylül 2011’de Mine Yıldırım tarafından kurulmuştur. Başlangıç sürecinde, Birleşmiş Milletler nezdinde Evrensel Periyodik Gözden Geçirme ve İnsan Hakları Komitesi mekanizmaları çerçevesinde, Türkiye’de düşünce, din veya inanç özgürlüğünün korunmasına ilişkin raporlar sunulmuştur.

Küresel Girişimcilik Ağı: 2021 yılında Türkiye ayağı kurulan Global Entrepreneurship Network (GEN) girişimcilerle melek yatırımcıları bir araya getirmeyi hedeflemektedir.

Çocuk Vakfı: 3 Aralık 1990 yılında kurulan Çocuk Vakfı, çocuğa ve çocuk onuruna saygı ile çocuğu ilgilendiren her konuda çocuğun görüşünün alınması ilkelerini esas alarak faaliyetlerini yürütmektedir.

İyilikhane Çocuk Derneği: 2011 yılında gerçekleştirilen “Kitap Ayracı Projesi” ile hikayesi başlayan İyilikhane Çocuk Derneği, yetim ve ihtiyaç sahibi çocukların maddi, eğitim ve psiko-sosyal ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla kurulmuştur ve faaliyetlerini bu çerçevede sürdürmektedir.

İLKE İlim Kültür Eğitim Vakfı: İLKE Vakfı, İslami ve insani değerleri yaşatmak ve yaşanmasına vesile olmak amacıyla kurulmuştur. Her biri alanlarında öncü ve önemli faaliyetler yapan İlmi Etüdler Derneği (İLEM), Yaygın Eğitim ve Kültür Derneği (YEKDER), Türkiye İktisadi Girişim ve İş Ahlakı Derneği (İGİAD), İLKE çatısı altında yer almaktadır. Ayrıca vakıf bünyesindeki İslam İktisadi Araştırma Merkezi (İKAM), Eğitim Politikaları Araştırma Merkezi (EPAM) ve Toplumsal Düşünce ve Araştırmalar Merkezi (TODAM) ile araştırma ve geliştirme faaliyetlerini sürdürmektedir.

Maya Vakfı: Maya Vakfı özgür, güvenli ve üretken bir çocukluk yaşamış sağlıklı bireylerden oluşan bir toplum hayaliyle Haziran 2015’te kuruldu. Vakıf, Ruh Sağlığı ve Psikososyal Destek Programı kapsamında savaş, göç, kayıp, şiddet gibi nedenlerle travmaya maruz kalan çocuklara, yaratıcı sanat terapisi ve sosyo-kültürel aktiviteler aracılığıyla rehabilitasyon desteği veriyor.

Temiz Hava Hakkı Platformu: Temiz Hava Hakkı Platformu 2015 yılında sağlık ve çevre alanında çalışan 17 meslek odası ve sivil toplum kuruluşu tarafından kuruldu.

ADİL, HAKKANİYETLİ VE MÜREFFEH BİR TOPLUM

İLKE
ilim kültür eğitim vakfı

todam
TOPLUMSAL DÜŞÜNCE VE ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

Adres: Aziz Mahmut Hüdayi Mah. Türbe Kapısı Sk. No: 13 Üsküdar/ İstanbul
Telefon: +90 216 532 63 70 E-posta: todam@ilke.org.tr Web: ilke.org.tr/todam

    ilkevakfı